

یک نمایش گروتسک

علی مسعودی نیا

نویسنده

هر چه را که در دنیا باور کنم، باور دو چیز اصلاً نمی‌توانم که نمی‌رود؛ یکی وقتی سر مریبان و بازیکنان سرخ‌پوش قبل از دربی قیافه خونسردی به خود می‌گیرند و می‌گویند این بازی هم مثل سایر بازی‌ها سه امتیاز دارد؛ یکی هم وقتی دولتمردان ما می‌گویند برای ما مهم نیست در انتخابات آمریکا چه کسی برنده می‌شود. در مورد اول دیده‌ایم که آن بازی ظاهراً معمولی چطور گاه بدل شده به جنگ‌های خونین گلابیاتوری، چگونه مریبان و ستارگان تیم را از اوچ به حوض کشانده یا از حوض به اوچ برده، چطور خشم یا هیجان هواداران را برانگیخته و دامنه این احساسات را به متن جامعه کشیده و چگونه برد و باخت در این بازی، چون نقطه عطفی سرنوشت تیم را در لیگ اول دوره عوض کرده است. فکر می‌کنم ماجرای انتخابات آمریکا هم همین باشد. نقطه برای ما. برای کل دنیا و البته اگر منصف باشم برای ما بیشتر؛ چون پیش‌فرض رسمی نظام حاکم دشمن دشمن آمریکاست. پس نمی‌شود بگوییم برایمان اهمیتی ندارد که رهبری دشمن در دست چه کسی خواهد بود. بسیاری از این سیاستمداران عزیز هم که ابتدا وانمود می‌کنند این هم یک بازی معمولی سه‌امتیازی دیگر است، بعد‌ها در تگناها و بی‌ست‌ها، آمریکا و رئیس‌جمهور و سیاستمداران را مقصر معرفی می‌کنند. پس حتماً نتیجه انتخابات آمریکا مهم است، چون با یک حریف قلدر طرف هستیم و باید کنش و واکنش‌مان براساس استراتژی او تنظیم شود. قلدر خردمند با قلدر بی‌خرد فرق دارد، قلدر عمل‌گرا با قلدر مجنون و رویاباف فرق دارد، قلدر خشن با قلدر بزبن‌بهدار فرق دارد و چه بسیار قیاس‌ها از این دست که برای ما و کل دنیا چنین انتخاباتی را مهم جلوه می‌دهد. پس نه آن ژست خونسردی در بی‌بازها باورپذیر است، نه بی‌اعتنایی ظاهری دولتمردان، اتفاقاً در هر دو مورد اگر راستش را بگویند، بگویند خیلی هم برایمان مهم است و داریم حریف را آنالیز می‌کنیم و به‌طور دقیق در حال پیگیری اخبار و رخدادها هستیم، دل آدم قرص‌تر می‌شود به صدق، مسئولیت‌پذیری و درک‌شان از موقعیت، و گرنه شعار که باد هواست، بله، آن طرف میدان هم داریم کسانی را که فکر می‌کنند طومار سرنوشت کائنات با انتخابات آمریکا نوشته می‌شود و سیاه‌بخشی و سفیدبخشی ما را نامی که به‌عنوان برنده از صندوق بیرون می‌آید تعیین خواهد کرد. تجربه تاریخی نشان داده که این طورها هم نیست. یعنی به این شوری هم دیگر نیست ماجرا. ابرقدرت‌ها چون منافعی وسیع و پیچیده و سیاست‌های تودرتویی دارند که هیچ نمی‌توان پیش‌بینی‌شان کرد. جایی که انتظار نداری زیر میز بازی می‌زنند و جایی که منتظر هلاکی محتومی می‌بینی که سوت‌زنان از کنارت رد می‌شوند بی‌آنکه گزندی برسانند. اما قارغ از این‌ها هر بار یک نکته این انتخابات برایم خیلی جذاب است؛ اینکه این استادان سرگرمی‌سازی، این‌جا هم یک نمایش پرشور و هیجان و عامه‌فهم را روانه بازار رسانه‌ها می‌کنند. بخشی از اعتنای عمومی به جریان انتخابات آمریکا، خبرها، گزارش‌ها و پوشش رسانه‌ای آن به این خاطر است که معمولاً یک شوخی خیلی جذاب طرف هستیم. نمایشی پر از تعلیق، پر از شخصیت‌های مثبت و منفی و رودررویی‌های دونوا. قهرمان‌ها و ضدقهرمان‌ها. کمپین‌ها و مناظره‌هایشان را دیده‌اید؟ انگار خود نامزدها و هواداران‌شان دست‌به‌دست هم داده‌اند که نمایشی باشکوه، پرهیجان و پرفراز‌ونشیب را رقم بزنند. انگار رفتار و گفتارشان براساس سناریوهای حساب‌شده و کارگردانی و تدوین دقیق برنامه‌ریزی و ارائه می‌شود. آدم یاد سناریوهای کشتی‌کج می‌افتد. اما کیست که نداند در پس این لیخندها و غریب‌ها و اطوارها و شعرا، چه اندیشه‌های سیاه و پلیدی نهفته است؛ هر که بر این مسند بنشیند به اقتضای موقعیت این ابرقدرت در جهان، هر چه هم انعطاف‌پذیر و معقول به نظر برسد، خون‌های بسیار خواهد ریخت، رنج و گرسنگی را اندام خواهد بخشید، باضعیفان ستمگرانه برخورد خواهد کرد، به تبعیض‌های مختلف حاکم بر جهان ادامه خواهد داد و اگر پایش بیفتد ممکن است فرمان به نابودی یک دولت یا ملت یا نژاد بدهد. این یک نمایش است، اما نمایشی گروتسک. آمیزه‌ای از چیزهای خیلی مبتذل و خیلی جدی. آمیزه‌ای از طنز و وحشت، شوخی و مرگ، سرگرمی و دلهره. آمریکا سال‌هاست نقش اصلی این نمایش گروتسک را ایفا می‌کند در جهانی که پس از جنگ جهانی دوم قرار بود جهان بهتر، امن‌تر و دادگراتر نباشد و واضح است که چنین نشده و نخواهد شد. اما به‌قول آن ترانه‌مشهور گروه «گوین»؛ نمایش باید ادامه داشته باشد...

زنگ تفریح در آسیا

بررسی نتایج ضعیف سرخابی‌ها در لیگ نخبگان که دیگر به هیچ تیمی «نه» نمی‌گویند

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

روزگار نه‌چندان دور هواداران پرسپولیس و استقلال بر سر موفقیت و جام‌های قهرمانی و فینالیست شدن در لیگ قهرمانان با یکدیگر گری می‌خواندند اما حالا کار به جایی رسیده که بر سر گل‌های خورده کمتر یا رتبه در انتهای جدول با یکدیگر بحث و مجادله دارند. در روزهایی که سه تیم عربستانی با اقتدار و آسودگی کامل سه‌رده نخست جدول رده‌بندی لیگ نخبگان را تصاحب کردند و از همین حال در اندیشه مقدمات برای مرحله یک‌هشتم پایانی هستند، دو تیم پرسپولیس و استقلال با حضور در رتبه‌های نهم و هفتم، توانایی پیروزی مقابل رقبای خود، ندارند. دوشنبه‌شب برای فوتبال ایران مایه تاسف بود، چراکه استقلال در یک بازی پرآشوب مقابل الهلال با حساب سه بر صفر شکست خورد و پرسپولیس نیز مقابل یکی از تیم‌های متوسط گروه، با تساوی یک بر یک متوقف شد تا شانس صعودش به دور بعدی کمتر از قبل شود. در این گزارش شرایط دو تیمی را بررسی می‌کنیم که روزگاری در آسیا برای فوتبال ایران آبروداری می‌کردند.

استقلال در سرآشوبی سقوط

اغراق نیست اگر بگوییم استقلال فعلی یکی از گران‌قیمت‌ترین تیم‌های تاریخ فوتبال ایران است اما به‌صرف «گران» بسته شدن، نمی‌توان گفت تیم باید قهرمان شود. جواد نکونام به جای توجه به نقاط ضعف تیم، چالش با مدیریت را انتخاب کرد که نتیجه‌اش سقوط تیمی است که هواداران در اندیشه قهرمانی و جبران نتایج فصل قبل بودند. استقلال برای اولین بار در تاریخ ۷۰ ساله خود ۵ شکست پیاپی را تجربه کرده است. شاید این جمله تلنگری برای بازیکنان فعلی نباشد که قراردادهای چندده‌میلیاردی دارند و بعد از پایان قراردادشان مثل آب خوردن به تیم دیگری می‌روند اما کسب چنین نتایجی برای هوادار فوتبال عذاب‌آور است. استقلال مقابل النصر، السد و الهلال سه شکست پیاپی خورده و سه شکست در لیگ برتر مقابل خیبر، ذوب‌آهن و تراکتور داشته که از این شش شکست، پنج مورد آن پیاپی بوده است. بعد از برکناری نکونام، موسیمان به کاپله‌باری از تجربه به استقلال آمد اما در بدو ورود متوجه شد برخی از بازیکنان میل‌بازی این تیم در فوتبال پایه و مفاهیم آن مشکل دارند و حتی زدن ضربه سر نیز موضوعی است که بر برخی از آن یادنگرفته‌اند. استقلال در حالی دوشنبه‌شب مقابل الهلال با حساب سه بر صفر شکست خورد که براساس گفته سرمربی الهلال، او به دلیل فشرده‌گی بازی‌ها به برخی بازیکنانش استراحت داده بود. از سوی دیگر موضوعی است که هواداران را نگران کرده، عادت کردن این تیم به شکست و عدم بازگشت به مسیر موفقیت است. وریا غفوری، کاپیتان سابق استقلال در گفت‌وگویی اعلام کرد که مدبران استقلال در جذب رامین رضاییان اشتباه بزرگی کردند. این بازیکن فقط دهن پرکن بود و به کار استقلال نمی‌آمد. استقلال در حالی امروز از عربستان به تهران برگشت که در لیگ برتر نیز رتبه نازل چهاردهم آید می‌کنند و مشخص نیست در صورت شکست مقابل مس‌رفس‌نجان سرنوشت این تیم در ادامه لیگ چطور پیش خواهد رفت.

پرسپولیس ناتوان بر بدن

نتایج پرسپولیس در لیگ برتر امیدوارکننده بوده و این تیم در صورت پیروزی مقابل گل‌گهر سیرجان در روز شنبه می‌تواند بار دیگر به صدر جدول

چهره

پیشگام کتابداری نوین ایران

پوری سلطانی، از پیشگامان کتابداری نوین در ایران روز شانزدهم آبان‌ماه ۱۳۹۴ در ۸۴ سالگی در بیمارستانی در تهران درگذشت. او از پایه‌گذاران کتابداری علمی و نوین ایران به شمار می‌آمد و طی نزدیک به نیم قرن زندگی حرفه‌ای، برای ارتقاء فن جدید کتابداری در کتابخانه‌های کشور تلاش کرد. پوری

سلطانی متولد ۱۳۱۰ در همدان بود و در جوانی با مرتضی کیوان، شاعر، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی ازدواج کرد. وقتی کیوان اعدام شد، تنها سه ماه از ازدواج این دو گذشته بود. پس از اعدام مرتضی کیوان، پوری سلطانی چند سالی را خارج از ایران به سر برد و در بازگشت به ایران، مرکز ملی کتابداری را پایه‌گذاری کرد و به عضویت هیئت علمی آن درآمد. او در دیجیتال‌سازی کتابخانه و مرکز اسناد ملی ایران نیز همکاری داشت. تأسیس انجمن کتابداران ایران و نشریه این انجمن نیز از کارهای پوری سلطانی بود. پوری سلطانی علاوه بر نگارش کتاب‌هایی در حوزه کتابداری نظیر «سرعنوان‌های موضوعی فارسی» و «دانشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی»، کتاب معروف «هنر عشق ورزیدن» اثر اریک فروم را ترجمه کرد که بارها تجدید چاپ شد.

دیگر در آسیا قدرت نیستیم؟

در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ پرسپولیس موفق شد به فینال لیگ قهرمانان آسیا صعود کند. دو سال دیگر هم تا نیمه‌نهایی صعود کرد که نشان از یک ثبات بین‌المللی برای این تیم داشت. استقلال نیز در بدترین روزهای خودش تا جمع هشت تیم برتر صعود می‌کرد. پیروزی مقابل تیم‌های قطری کار سختی نبود و اتفاقاً آنها بودند که از تقابل با تیم‌های ایرانی هراس داشتند اما حالا کار به جایی رسیده که تیم‌های ایرانی حتی توانایی پیروزی مقابل نمایندگان قطر و ازبکستان را ندارند. تیم‌های ایرانی نمی‌توانند حتی از رقبای خارجی خود در کشور ایران میزبانی کنند و باید به کشورهای همسایه بروند. در حال حاضر تیم‌های خارجی آرزوی رویارویی با تیم‌های ایرانی را دارند چون قرار نیست مسافت طولانی را طی کنند و در بهترین حالت به کشور قطر یا امارات سفر می‌کنند و در یک ورزشگاه مدرن می‌توانند سرخابی‌ها را شکست دهند. این روزها همه چیز علیه تیم‌های ایرانی است. نه ورزشگاه درست و حسابی دارند، نه زمین چمن با کیفیت وجود دارد و نه کیفیت و بازیکنی که بتواند روند نتایج تیم را تغییر دهد. پرسپولیس و استقلال اگر می‌خواهند به دور بعد لیگ نخبگان صعود کنند، باید حداقل ۹ امتیاز داشته باشند. استقلال فعلاً سه و پرسپولیس دو امتیاز از چهار مسابقه را دشت کرده‌اند.

چه خبر از ورزشگاه آزادی؟

وزارت ورزش با جدیت به دنبال این است تا تنها ورزشگاه استاندارد کشور تا اواخر آذرماه آماده بازگشایی مجدد باشد. باشگاه الهلال عربستان فقط طی شش ماه ورزشگاه مدرن و ۵ ستاره ۳۸ هزار نفری می‌سازد و می‌تواند از تیم‌های بزرگ دنیا در این ورزشگاه پذیرایی کند، اما ورزشگاه آزادی بیش از ۳ سال درگیر بازسازی است. صندلی‌های قدیمی تعویض و به ورزشگاه شهید شیروودی برده شدند تا صرفه‌جویی (۱) جالبی در این زمینه نیز انجام شود. براساس آنچه پیمانکار ورزشگاه آزادی گفته و وزیر ورزش قول داده، قرار است مسابقات دی‌ماه به میزبانی پرسپولیس و استقلال در این ورزشگاه برگزار شود. بازسازی‌ای که ظاهراً بعد از مدت‌ها به‌شکلی قابل قبول پیش‌رفته و البته تعویض چمن نیز به‌زودی انجام می‌شود تا سرانجام بتوانیم به دنیا اعلام کنیم فوتبال کشور ایران حداقل یک ورزشگاه هیچ‌مشکلی، مسابقه‌ای در سطح استاندارد در آن برگزار شود.

کتابخانه

تب ضد کمونیستی و ماجراهای خیانت‌بار

«شوهر کمونیست من» از فیلیپ راث، نویسنده آمریکایی است که به همت فریدون مجلسی در ۴۲۴ صفحه به فارسی ترجمه شده و با قیمت ۲۸۵ هزار تومان توسط انتشارات نیلوفر منتشر شده است. «شوهر کمونیست من»، ماجرای فاشیستی تصفیه بزرگ کمیته فعالیت‌های ضدآمریکایی کنگره آمریکا را در نیمه دوم سده بیستم میلادی روایت می‌کند. این کتاب داستان پیدایش و سقوط ایرا رینگولد را که گردن کلفتی آمریکایی است، به تصویر می‌کشد. ایرا رینگولد به مرور به ستاره بزرگ رادیو در دهه ۱۹۴۰ بدل می‌شود و سرانجام به دام جریان مک‌کارتیسم در دهه ۵۰ می‌افتد. نویسنده در این کتاب به یک خیانت جالب توجه پرداخته که بخش عمده‌ای از اطلاعات آن واقعی و مستند است؛ از آن ماجراهای خیانت‌بار که در دوران پس از جنگ و تب ضد کمونیستی راه افتاده بود. این رمان به برهه مهمی از تاریخ کشور آمریکا می‌پردازد؛ ولی پیام راث فقط به آمریکا محدود نمی‌شود و به‌نوعی از وضعیت حاکم بر سراسر جهان انتقاد می‌کند.

شوهر کمونیست من

نویسنده:

فیلیپ راث

مترجم:

فریدون مجلسی

انتشارات: نیلوفر

تاریخ

برکناری بورقیه با کودتا

حبیب بورقیه، سیاست‌مدار تونس، پس از استقلال این کشور از فرانسه، از سال ۱۹۵۶ به منصب نخست‌وزیری برگزیده شد. او پس از مدتی توانست با ساقط کردن حکومت سلطنتی تونس در

سال ۱۹۵۷ به مقام ریاست‌جمهوری تونس هم برسد. بورقیه در سال ۱۹۵۹ قانون اساسی جدید تونس را که در آن، اختیارات فراوانی برای رئیس‌جمهور قائل شده بود از تصویب گذراند. در سال ۱۹۷۵ فراتر از همه این رفتارهای خودگامانه، بورقیه خود را رئیس‌جمهور مادام‌العمر تونس خواند. بدین ترتیب می‌توان گفت او تا سال ۱۹۸۷ به مدت ۳۰ سال، رهبری بلامنازع تونس را بر عهده داشت و در طول سال‌های حاکمیتش، تمام رقبای سیاسی خود را با زندان، تبعید و تهدید از صحنه سیاست کشور خارج کرد و ده‌ها مورد شورش و تظاهرات مردمی و مخالفت‌های اجتماعی را با کمک قوای نظامی سرکوب کرد. بورقیه سرانجام در هفتم نوامبر ۱۹۸۷ با یک کودتای آرام و بدون خون‌ریزی توسط زین‌العابدین بن علی از کار برکنار شد. نکته جالب اینکه بن‌علی یک ماه قبل از کودتا، حکم وزارت کشور خود را از حبیب بورقیه دریافت کرده بود.